

เหตุใดพม่าจึงต้องแพ้

เกรียงไกร อรรถยา

ดวงกลมพับลิชชิ่ง

นำเสนอทั้งสี่ดี มีคุณค่า

ลำนจล ฮวบเจรญ

ເທຕຸໄຕ

ພມ່າຍີ່ງຕ້ອຍເພາກຸ່ມຮິວຍຸຣຍາ

ເຮັດໂດຍ...
ສຳຈຸດ ສ່ວນເຈຣີຍ

ความสามัคคี เป็นสิ่งที่สำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเล็กหรือสังคมที่ใหญ่

ในหนังสือเรื่อง “เหตุใดพม่าจึงต้องเผากรุงศรีอยุธยา” สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้นมีหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากปัญหาภายในหรือปัญหาตัวบุคคล แต่สิ่งที่ทำให้แก้ปัญหาได้ดีที่สุดคือความสามัคคีของคนไทยทั้งชาติ ที่ทำให้เรากอบกู้เอกราชกลับคืนมา และไม่ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของใครมาจนถึงทุกวันนี้

ขอให้ท่านผู้อ่านทุกท่านสนุกกับการอ่านหนังสือเล่มนี้ที่ไม่เพียงจะให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ ที่ท่านผู้เรียบเรียง ได้บรรจงทำขึ้นมาแล้วนั้น แต่ยังได้รับรู้ข้อเท็จจริงอีกหลายอย่างไม่มากนักน้อย

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ดวงกมลพับลิชชิง

เหตุใดพม่าจึงต้องเผากรุงศรีอยุธยา

ในขณะที่หนังสือ “เกร็ดพงสาวดารกรุงศรีอยุธยา” ที่ข้าพเจ้าเรียบเรียง สำนักพิมพ์ Duangkamol Publishing เป็นผู้พิมพ์และจัดจำหน่ายครั้งที่ ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วพิมพ์อย่างต่อเนื่องเป็นครั้งที่ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ หนังสืออะไรก็ตามที่ต้องพิมพ์เฉลี่ยปีละครั้ง แสดงว่ามีผู้อ่านมากพอสมควร ข้าพเจ้าผู้เรียบเรียงจึงออกจะภูมิใจมากอยู่ที่ได้เรียบเรียงหนังสือพงสาวดารถูกใจผู้อ่านเข้าแล้ว

ในขณะเดียวกันเมื่อมีผู้อ่านจำนวนมาก จึงเกิดคำถามขึ้นมาจำนวนที่มากพอ ๆ กัน คำถามนั้นก็เหมือน ๆ กันคือ เหตุใดเมื่อพม่ามาปล้นทรัพย์แล้วจับชาวสยามไปเป็นเชลยจนหมดเกาะกรุงศรีอยุธยาแล้ว เหตุใดจึงต้องเผากรุงศรีอยุธยาของเราด้วย ทั้ง ๆ ที่เราไม่เคยไปรังแกพม่าเลย

หากผู้เรียบเรียงมีหุทิพย์ หูผู้เรียบเรียงคงอ้ออิงไปด้วยคำถามเดียวกันจำนวนมากมาเป็นหมื่นๆ และคงจะพิจารณาไปแล้ว โชคดีที่ไม่เป็นเช่นนั้น แต่ก็ยังไม่สบายใจอยู่ดีเพราะมีความรู้สึกว่ กระผมเป็นผู้สร้างปัญหาให้เกิดคำถามที่คาใจผู้อ่านจำนวนมากมาย เท่านั้นยังไม่พอ ผู้เรียบเรียงยังได้สดับตรับฟังนักวิชาการอิสระจำนวนหลายท่าน ดังคำถามเชิงบ่นในสื่อสาธารณะหลายครั้งว่า

“มีแต่คนกันด่าพม่า ที่มาเผากรุงศรีอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐ แต่ที่สยามไปเผากรุงเวียงจันทน์เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๓๑ ไม่เห็นมีคนด่า”

จะเป็นเหตุบังเอิญหรืออะไรก็ไม่ทราบว่ ประมาณสองสามปีมาแล้ว
ผู้คุ้นเคยกับผม พบกันเสมอๆ ท่านมีภูมิลาเนาที่เชียงใหม่นี้แหละ ไม่ขอ
เอ่ยนามท่าน ถ้ามวันหนึ่งด้วยคำถามเดียวกันนี้แหละ ผมรับฟังคำถาม
แล้วมองหน้าท่าน แต่ผมไม่ตอบ เพราะถ้าตอบ คำตอบจะยาวมาก และ
ตอบวันเดียวคงไม่จบ จึงตอบท่านไปเพียงสองคำว่า “นั่นซี” แล้วผมก็คุย
เรื่องอื่นต่อไป ไม่พูดไม่คุยถึงเรื่องนี้อีกเมื่อพบกันในวันหลัง

ด้วยสาเหตุต่างๆ ดังที่กล่าวมา กระผมจึงต้องเรียบเรียงหนังสือ
เล่มนี้ขึ้นมา เพื่อตอบคำถามคาใจผู้อ่านที่ติดตามผลงานของผมด้วยความ
เคารพอย่างสูงยิ่ง พร้อมกับตอบปัญหาท่านนักวิชาการอิสระจำนวนมาก
ดังที่กล่าวมาแล้ว ส่วนท่านจะเห็นด้วยหรือไม่แล้วแต่ท่าน ผู้เรียบเรียง
หนังสือเล่มนี้จะขอบพระคุณยิ่ง หากท่านนักวิชาการทั้งหลายกลับไป
อ่านพงศาวดารช่วงนี้อีกครั้งหนึ่ง ด้วยใจที่เป็นธรรม วางตัวให้เป็นกลาง
แล้วไปถอนคำพูดซะ

หนังสือเล่มนี้ผู้เรียบเรียง และสำนักพิมพ์ พยายามอย่างสูง ที่จะ
ไม่ให้มีสิ่งบกพร่องเกิดขึ้น แต่ถ้าหากมี กระผมผู้เรียบเรียงน้อมรับใน
สิ่งบกพร่องนั้น

ขอได้รับความปรารถนาดีจากผู้เรียบเรียง

ลำจุล ฮวบเจริญ

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เหตุใดพม่าจึงต้องเผากรุงศรีอยุธยา

ภูมิหลังชนชาติไทย

๑

ภูมิหลังชนชาติพม่า

๓

พม่าบน

๔

พม่าต่ำ

๕

อาณาจักรสุวรรณภูมิ

๑๐

อาณาจักรพุกาม

๑๒

ความเสื่อมของอาณาจักรพุกาม

๑๔

ราชวงศ์ตองอู

๑๗

ความเหมือนที่แตกต่าง

๒๕

รัฐต่างๆ ในพม่า

๓๐

พม่าเสียเมือง

๓๑

พม่าเปี้ยวสัญญา

๓๓

พม่ายกกองทัพมาย่ำยีสยาม จนถึงเกาะกรุงศรีอยุธยา

๓๕

ครั้งที่ ๑ กราวเสียสมเด็จพระสุริโยทัย

๓๕

ประเพณีตัดไม้ย่ำไว้นှော

๔๑

พม่าเกิดจลาจล

๔๗

วาระสุดท้ายของราชวงศ์มังราย	๕๑
พม่ายกกองทัพมาย่ำยีสยาม จนถึงเกาะกรุงศรีอยุธยา	๕๓
ครั้งที่ ๒ สงครามช้างเผือก	๕๓
เหตุการณ์ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑	๖๖
พม่ายกกองทัพมาย่ำยีสยาม จนถึงเกาะกรุงศรีอยุธยา	๗๕
ครั้งที่ ๓ เสียกรุงครั้งที่ ๑ (๒๑๑๒)	๗๕
พระยาจักรีคนขายชาติ	๗๘
พฤติกรรมของพระมหาธรรมราชา	๘๑
ภูมิหลังประเทศลาว ก่อนเป็นสาธารณรัฐ	๘๓
กำเนิดเมืองหลวงพระบาง และ เมืองเวียงจันทน์	๘๕
ความสัมพันธ์ระหว่างนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่	
กับกรุงศรีสัตนาคนหุต	๑๐๐
เขมรเข้าเติมกรุงศรีอยุธยา	๑๐๓
สมเด็จพระนเรศวรประกาศอิสรภาพ	๑๐๕
สาแหรกราชวงศ์บุเรงนอง ถึง พระมหาอุปราชา	๑๑๓
สงครามยุทธหัตถี	๑๒๓
การค้นพบเจดีย์ยุทธหัตถี	๑๓๑
สาแหรกราชวงศ์บุเรงนอง ถึง นัคจินหน่อง	๑๔๕

สงครามครั้งที่สุดของสมเด็จพระนเรศวร ๑๔๓

พม่ารุ่งเรืองสมัยพระเจ้าอลองพญา
แต่กรุงศรีอยุธยาเริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤติ ๑๕๓

พม่ายกกองทัพมายึดสยาม จนถึงเกาะกรุงศรีอยุธยา

สงครามเสียกรุง ครั้งที่ ๒ (๒๓๑๐) ๑๕๓

พม่าเผากรุงศรีอยุธยา ๑๖๖

ทหารพม่าเกิดความเครียด ๑๗๔

กรรมตามสนองพม่า กษัตริย์ราชวงศ์อลองพญา ๑๗๗

วิกลจริตเกือบทั้งราชวงศ์

สาเหตกรัชกาลพระเจ้ามินดง ๑๘๔

ปีศาจในร่างมเหสี ๑๘๕

กรุงศรีอยุธยา หลังเหตุการณ์วิปโยค ๑๘๘

เหตุการณ์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เสด็จสงคราม ๘ ท้า ๒๐๓

สยามเกือบหลงเล่ห์เพทุบายพม่า ๒๑๓

พม่าเห็นว่าการทำสงครามกับสยาม-- ๒๑๕

เป็นการค้าที่ต้องลงทุน ครั้งเผาเมืองถลาง

ภูมิหลังเจ้าอนุวงศ์

ปฐมเหตุที่เจ้าอนุวงศ์คิดกบฏ	๒๑๕
เจ้าอนุวงศ์ตั้งเผาเมืองนครราชสีมา	๒๒๑
สงครามตามจับเจ้าอนุวงศ์	๒๒๓
เจ้าอนุวงศ์หนีไปอยู่เมืองลำนํ้า	๒๒๕
ขุนนางสยาม หลงเล่ห์เจ้าอนุวงศ์	๒๓๐
เจ้าพระยาราชสุภาวดี เกือบเอาชีวิตไม่รอด	๒๓๑
บทสุดท้ายของเจ้าอนุวงศ์	๒๓๔
นักวิชาการขึ้น	๒๓๖
	๒๔๐

ภาคผนวก-นครจำปาศักดิ์

ประวัติ เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	๒๔๓
การเดินทางของพระแก้วมรกต-พระบาง	๒๕๘
กรมพระราชวังบวรสถานพิมุข (วังหลัง)	๒๖๓
	๒๖๖

โหมโรง

ในแวดวงดนตรีไทยเดิมประเภทปี่พาทย์ ที่มีศัพท์เรียกเฉพาะว่า **ปี่พาทย์เครื่องห้า** ประกอบด้วย ระนาดเอก ระนาดทุ้ม พ้องวงใหญ่ พ้องวงเล็ก ฉิ่ง ฉาบ กรับ โหม่ง และที่ขาดไม่ได้คือ กลองทัดคู่ ที่มีเสียง ตุ่ม-ต้อม เดิมกลองทัดนี้อยู่บนศาลาการเปรียญ ใช้ตีบอกพระว่าถึงเวลาฉันเพล (๑๑.๐๐ น.) แล้ว เรียกว่า **กลองเพล** เมื่อปลดลงมาร่วมกับวงปี่พาทย์จึงเพิ่มเข้ามาอีกใบหนึ่งเป็นกลองเสียงสูง และเสียงต่ำ ดังกล่าวแล้ว

วงปี่พาทย์ดังกล่าว เป็นเครื่องดนตรีประกอบการแสดงลิเก ละคร โขน และงานมงคลต่างๆ เช่น เทศน์มหาชาติ รวมถึงงานอวมงคล เช่น งานศพ เป็นต้น อันเป็นวัฒนธรรมประเพณีของชาวสยามมาแต่โบราณกาล

เมื่อตั้งวงเสร็จก่อนบรรเลงตามโปรแกรมที่เจ้าภาพตั้งเป้าไว้ให้นักดนตรีจะบรรเลงอุ่นเครื่องให้ร่างกายอบอุ่น โดยเฉพาะสองแขนที่ใช้บรรเลง โบราณจารย์ท่านจึงแต่งเพลงเฉพาะกาลนี้ไว้สำหรับให้นักดนตรีบรรเลงอุ่นเครื่อง เรียกเพลงนี้ว่า **“เพลงโหมโรง”**

วงดนตรีวงใหญ่ของชาวยุโรป ที่เรียกว่าดนตรี “คลาสสิก-Classical” ชื่อก็บอกแล้วว่าเป็นเพลงชั้นสูง นักฟังนอกวงการพูดกันในเชิงขบขันว่า นั่งอยู่ข้างล่างจะฟังไม่รู้เรื่อง ต้องใช้บันไดพาขึ้นไปฟัง วงดนตรีที่ว่านี้

เขาก็มีเพลงโหมโรงเช่นเดียวกันภาษาอังกฤษเรียกว่า “OVERTURE”
ทุกวงใช้เพลงเดียวกันนี้เหมือนกันหมด

วงการหนังสือก็เหมือนกัน ผู้แต่งหลายท่านจะเขียนตกท้ายผู้อ่าน
ก่อน คล้ายๆ คำนำผู้เรียบเรียงนั่นแหละ กระผมจึงลองเขียนตกท้ายดู
บ้าง เป็นการอุ่นเครื่อง

เนื้อหาทั้งประวัติศาสตร์ กึ่งพงสาวดาร ผู้เรียบเรียงจะเน้นให้เห็น
ว่า ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาหลายร้อยปีแล้วนั้น สยามถูกชาติเพื่อนบ้าน
เข้ามา ปล้น ฆ่า แล้วเผา พลเมืองที่หลบหนีไม่ทัน ที่หลงเหลือจากการ
ถูกฆ่า จะถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลย ใช้แรงงานเยี่ยงทาสในประเทศ
ของตนเอง แล้วบังคับให้เชลยชาวสยามนั้นแหละ ขนทรัพย์สินของชาติ
ทรัพย์สินของตนเองไปส่งให้ถึงที่ บาดเจ็บล้มตายระหว่างทาง ก็โยนทิ้ง
ไว้ตรงนั้นเป็นเรื่องจริง ผู้เรียบเรียงจะแกล้งกล่าวเพราะเกลียดชังพม่าก็
หาไม่ได้ กรุงศรีอยุธยาสูญเสียเอกราชให้แก่พม่าถึง ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๑๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ
สงครามครั้งนั้นกษัตริย์พม่าคือ พระเจ้าบุเรงนอง หรือพระเจ้าหงสาวดี
บุเรงนอง เพราะในเวลานั้น เมืองหงสาวดีเป็นเมืองหลวง ทรงยกกองทัพ
มาด้วยพระองค์เอง เป็นสงครามที่นักประวัติศาสตร์เห็นพ้องต้องกันว่า
พม่ายกกองทัพมารบกับสยามเยี่ยงอย่างกษัตริย์ แล้วรักษากองทัพไว้เพื่อ
เป็นเกียรติยศสำหรับพระองค์เอง

ครั้งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ในรัชสมัยพระเจ้าอู่ทองพร และ
พระเจ้าเอกทัศ สงครามครั้งนั้นกษัตริย์พม่าคือ พระเจ้าปดุง หรือ พระเจ้า
กรุงอังวะ เพราะในเวลานั้นกรุงอังวะเป็นเมืองหลวงของพม่า พระเจ้า
กรุงอังวะมิได้เสด็จมาด้วยพระองค์เอง เพียงมีรับสั่งให้ปล้นหัวเมืองรายทาง
แล้วเก็บทรัพย์ จับเชลยไปกรุงอังวะ เป็นสงครามที่นักประวัติศาสตร์

แม้รัชกาลที่ ๕ ก็ทรงเห็นพ้องต้องกันว่า พม่ายกกองทัพมารบกับสยาม
เยี่ยงอย่างโจร จึงไม่ต้องการบ้านเมืองไว้เพื่อเกียรติยศสำหรับพระองค์

ทั้งนี้เพราะ พระเจ้าปดุงเห็นว่า การสงครามเหมือนการค้าชนิด
หนึ่งที่ต้องลงทุนเป็นเบื้องต้น จึงต้องมีผลกำไรในเบื้องปลาย

ด้วยวัตถุประสงค์ดังนี้ เมื่อปล้น มา จนหน้าใจแล้ว จึงเผา
กรุงศรีอยุธยาเสียจนราบเรียบเป็นหน้ากลอง สร้างความเจ็บปวดลุ่มลึก
ให้แก่ชาวสยาม ยากที่จะลืมเลือนหายไปกับกาลเวลา เห็นสิ่งปรักหักพัง
ของปราสาทราชวัง วัดวาอารามใหญ่น้อยในเกาะกรุงศรีอยุธยาครั้งไร
ก็ให้กุมแค้นขึ้นมาทันที

สยามเสียกรุงทั้งสองครั้ง เพราะคนสยามไม่เป็นสามัคคี และมี
บางคนขายชาติ เมื่อเสียกรุงครั้งที่ ๑ นั้น ชัดเจนที่สุด เพราะพระราช
พงสาวดารบันทึกไว้เหมือนกันหมดว่า พระยาจักรีขุนนางชั้นผู้ใหญ่
ผู้มากความสามารถ ถูกนำไปลี้ภัยสมอยู่ที่เมืองหงสาวดี แล้วนำตัวมาเป็น
ไส้ศึกจนสยามเสียเอกราช พระราชพงสาวดารทุกฉบับประณามขุนนาง
ท่านนี้ว่า **ขายชาติ**

น่าเสียดายที่พงสาวดารทุกฉบับในสมัยนั้น จะกล่าวถึงพระ-
มหารัชมังคลาจารย์ หรือขุนนางนั้นๆ ในชื่อตำแหน่ง และไม่วงศ์เชื้อตัว
ไว้เหมือนสมัยนี้ เช่น พระเจ้าหงสาวดี พระเจ้ากรุงอังวะ พระเจ้า
กรุงศรีอยุธยา พระเจ้ากรุงธนบุรี พระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้าง

ส่วนขุนนางจะบันทึกเพียงตำแหน่ง **พระยาจักรี** ขุนนางชั้นผู้ใหญ่
ฝ่ายพลเรือน หรือ **พระยากลาโหม** ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายทหาร พระยาจักรี
ที่ขายชาตินั้นคือใคร ยังไม่ทราบชื่อตราบจนกระทั่งทุกวันนี้

มีคนไทยอีกท่านหนึ่งร่วมสมัยเดียวกันคือ พระมหาธรรมราชา
เจ้าเมืองพระพิษณุโลก และเป็นพระราชบุตรเขยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

อีกด้วย หรือท่านที่เคยดูภาพยนตร์ฟอร์มยักษ์ของหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม
ยุคล เรื่องพระสุริโยไทจะทราบดี

พระราชพงสาวดารทุกฉบับได้บันทึกเหตุการณ์ ในสมัยสยาม
เสียกรุงครั้งที่ ๑ ไว้ว่าพระมหาธรรมราชา มีส่วนช่วยให้พระเจ้าหงสาวดี
บุเรงนอง มีชัยชนะในสงครามครั้งนี้อย่างไรบ้าง ผู้เรียบเรียงจะนำบาง
ตอนที่พงสาวดารกรุงศรีอยุธยาหลายฉบับบันทึกไว้มาลองอ่านกันดู
ดังนี้

๑. พระราชพงสาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๑ พิมพ์
ครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยสำนักพิมพ์คลังวิทยา ที่หน้า ๕๖๔-๕๖๕
บันทึกไว้หลังจากที่หัวเมืองเหนือ ยอมอ่อนน้อมต่อพระเจ้าหงสาวดี
บุเรงนองหมดแล้ว โปรดสังเกตพระราชพงสาวดารฉบับที่กำลังกล่าวถึง
อยู่นี้ ใช้เรียกตำแหน่ง โดยไม่บอกนามจริงเลย ดังต่อไปนี้

“...พระเจ้าหงสาวดีได้หัวเมืองเหนือหมดสิ้นแล้ว จึงจัดกองทัพ
ใหม่ ให้พระเจ้าแปรคุมทัพเรือล่องมาทางลำน้ำแควใหญ่ทัพ ๑ ส่วน
ทัพบกนั้น ให้พระมหาอุปราช เป็นปีกขวา พระเจ้าอังวะเป็นปีกซ้าย
พระเจ้าตองอูเป็นกองกลาง ส่วนทัพหลวงของพระเจ้าหงสาวดี ตาม
มาข้างหลัง พระเจ้าหงสาวดีเอาพระมหาธรรมราชา...มาในกองทัพด้วย
พระมหาธรรมราชาได้ทูลขออนุญาต มีหนังสือลงมาทูลสมเด็จพระมหา
จักรพรรดิ เพื่อจะให้ยอมแพ้เสียโดยดี...สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทราบ
ความว่า พระมหาธรรมราชาไปเข้ากับข้าศึกทรงพระพิโรธ...”

และที่หน้า ๕๗๘ บันทึกไว้เพียงว่า “...ส่วนกำลังที่จะมาช่วย
ตีกระหนาบข้าศึกนั้น คราวนี้ได้กำลังพระไชยเชษฐา กรุงศรีสัตนาคนหุต
(เวียงจันทน์) แทนพระมหาธรรมราชา ซึ่งโจนไปเข้าเสียดกับข้าศึก...”

แต่ในหนังสือประชุมพงสาวดาร ภาคที่ ๖ เล่มที่ ๕ บันทึกไว้
หลายเหตุการณ์ ผู้เรียบเรียงจะคัดมาเรียนเสนอดังต่อไปนี้

ระยะเวลาที่จะนำเสนอต่อไปนี้ พระมหาธรรมราชาเข้าร่วมเป็น
ฝ่ายเดียวกันกับพระเจ้าหงสาวดีเต็มตัว ประชุมพงสาวดารบันทึกไว้ดังนี้

หน้า ๖๓ “...ให้กองทัพพระมหาธรรมราชา ไปเที่ยวตัดต้นตาล
ส่งมาให้มาก (ปิกทำเสาระเนียดกันกระสุนปืนใหญ่ได้ดีมาก) แล้วให้
พระมหาอุปราช เป็นผู้อำนวยการตีพระนคร...”

ทหารในกองทัพพระมหาธรรมราชาทั้งหมดเป็นคนไทยทั้งสิ้น และ
ทหารเหล่านั้นมีญาติพี่น้องอยู่ในเกาะกรุงศรีอยุธยาด้วยจำนวนไม่น้อย

หน้า ๖๕ “...พระเจ้าหงสาวดีคาดโทษว่า ถ้าด่านไหนทำไม่สำเร็จ
จะเอาโทษแม่ทัพถึงชีวิต พระมหาอุปราช พระเจ้าอังวะ พระเจ้าแปร
ต่างเกรงพระราชอาญา ก็ให้เอาไม้ตาลที่พระมหาธรรมราชาไปตัดมาให้
นั้น ทำทูปทูปอบังตัวไพร่พล แล้วจึงต้อนเข้ามาถล่มคลอง ชาวพระนคร
ศรีอยุธยา เอาปืนยิงตายเสียมากกว่ามาก พวกหงสาวดีก็ยังขับกันหนุน
เนื่องเข้ามา คนข้างหน้าตายลง คนมาข้างหลังก็เอาดินถมทับศพเลยมา...”

หน้า ๗๐ “...พระเจ้าหงสาวดีพยายามตีกรุงศรีอยุธยามาแต่เดือน
อ้าย ปีมะโรง จนถึงเดือน ๕ ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๑๑๒ ยังไม่ได้พระนคร
ก็วิตก เพราะใกล้จะถึงฤดูฝน จึงปรึกษาพระมหาธรรมราชาว่า จะทำ
อย่างไรจึงจะให้เสร็จศึกเสียได้โดยเร็ว

พระมหาธรรมราชาทูลว่า การต่อสู้รักษาพระนครนั้น พระยาราม
เป็นตัวสำคัญอยู่คนเดียว ถ้าได้ตัวพระยารามมาเสียแล้ว ก็เห็นจะได้
พระนครโดยง่าย พระมหาธรรมราชาจึงรับอาสา...ในที่สุดกรุงศรีอยุธยา
ก็ถูกหลอก เมื่อได้ตัวพระยารามไปแล้วก็หายอมเป็นไมตรีไม่...”

หน้า ๘๒ “...ในขณะนั้นพระไชยเชษฐา พระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุต (เวียงจันทน์) ยกกองทัพลงมาทางเมืองเพชรบูรณ์ หมายถึงมาช่วยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าหงสาวดีทราบเช่นนั้น จึงปรึกษาพระมหากษัตริย์ว่า จะทำประการใดดี จึงอาสาเกลี้ยกล่อมให้พระยารามปลอมแปลงสุกอักษร จากกรุงศรีอยุธยา แล้วเกาะตราราชสีห์ปลอมประทับลงไปความว่า เวลา นี้ทางพม่าที่ล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่นั้นอดโรยเต็มทีแล้ว ให้รีบยกกองทัพ มาช่วยตีกระหนาบโดยเร็ว พระเจ้าไชยเชษฐาหลงเชื่อรีบเดินทัพลงมาโดยไม่ระวังตัว พอถึงแขวงเมืองสระบุรี กองทัพพระมหาอุปราชาก็ซุ่มซ่อนอยู่ ก็ออกมาโจมตีจนทัพพระเจ้าไชยเชษฐาแตกยับเยินกลับไป...”

ณ ที่นี้ ผู้เรียบเรียง ขอกราบการวดวงพระวิญญาณพระเจ้าไชยเชษฐาหนึ่งครั้ง

ท่าอย่างไรก็ยังไม่สามารถเข้าในพระนครได้ ทั้งนี้เพราะชาวพระนครต่างรวมกำลังกันต่อสู้เป็นสามารภ พระเจ้าหงสาวดีทรงพระวิตกมากยิ่งขึ้น

หน้า ๘๓ “...พระมหากษัตริย์จึงรับอาสาเข้ามาเจรจาความกับชาวพระนคร ประสงค์จะเกลี้ยกล่อมให้ยอมแพ้โดยดี พวกชาวพระนครก็ไม่ฟัง กลับเอาปืนยิงพระมหากษัตริย์จนต้องรีบหนีกลับออกไป... เวลานั้นเริ่มเข้าฤดูฝนแล้ว จึงปรึกษากับพระมหากษัตริย์ถึงเรื่องที่เอาตัวพระยาจักรีมาเกลี้ยกล่อม (ล้างสมอง) ในที่สุดพระยาจักรีรับอาสาจะเข้ามาเป็นไส้ศึก...”

ผลงานของพระยาจักรีประสบความสำเร็จอย่างงดงาม กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าเมื่อฝนห่าแรกตกลงมาพอดี หากเข้าไปอีกนิด กองทัพพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง จะหน้าแตกอย่างยับเยิน กลับไปเลียแผลที่เมืองหงสาวดีอย่างบอบช้ำที่สุด

แต่เพราะคนสยามทรยศ ขาชาตี หักหลังกันเองจนเสียบ้านเสียเมือง ที่หน้า ๑๕ บันทึกไว้อย่างน่าฟังเป็นอุทธาหรณ์ว่า

“เมื่อเสร็จสงครามคราวนี้แล้ว พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองเอาพระยาจักรีไปเลี้ยงไว้ในกรุงหงสาวดีระยะหนึ่ง แล้วพาลเอาผิดให้ประหารชีวิตเสีย ด้วยเกลียดชังว่า เป็นคนทรยศต่อบ้านเมืองของตนเอง”

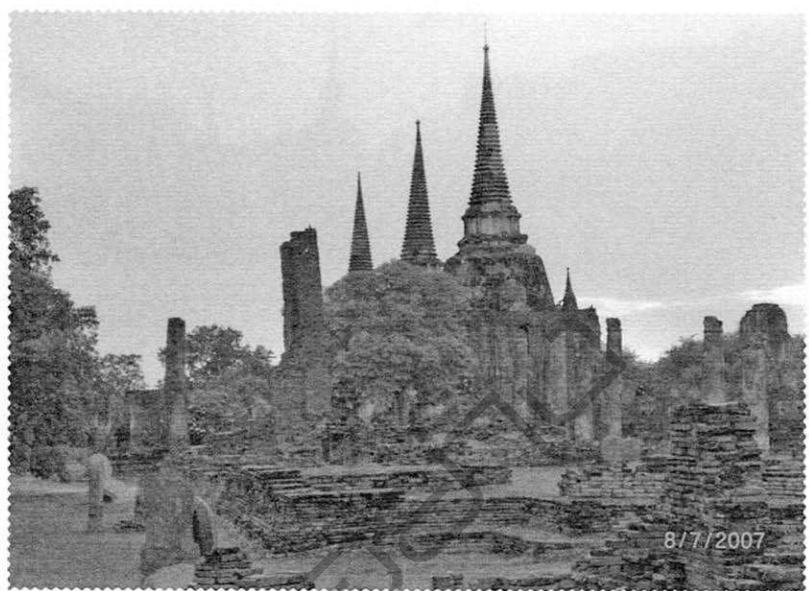
วงศ์กรมสยาม ประณามพระยาจักรีจากวันนั้น จนถึงทุกวันนี้ว่า “เป็นคนขาชาตี” แล้วพระมหาธรรมราชาละ ขาชาตีด้วยหรือเปล่า?

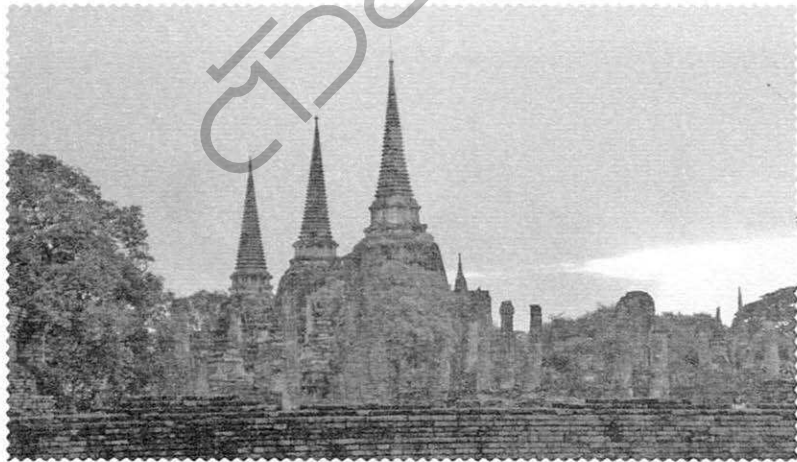
ผู้เรียบเรียงขอวิเคราะห์ว่า อย่าลงโทษท่านเลย ครั้งหนึ่งท่านขึ้นราชรถด้วยความเหนื่อยยาก มารับพระเทียรราชาที่วัดป่าแก้วแล้วอาราธนาให้ลาผนวช แล้วขึ้นครองราชสมบัติกรุงศรีอยุธยาทรงพระนาม สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

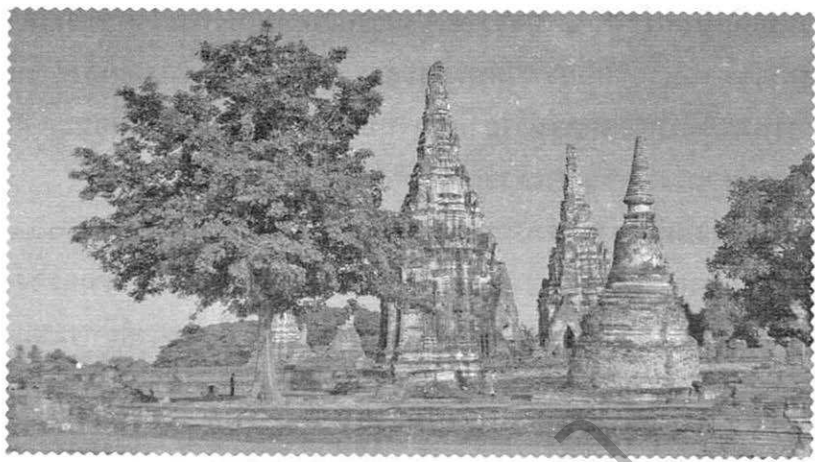
ในช่วงเวลาหน้าสี่หน้าขวานในปี พ.ศ. ๒๑๑๒ นั้น ท่านอาจคิดไปอีกอย่างว่า ขอมเขาไปก่อนเพื่อมิให้อาณาประชาราษฎร์ พระสงฆ์ องค์เจ้าท่านเดือดร้อน แล้วหาทางแก้ไขเอาภายหลัง ท่านอาจคิดอย่างนี้ก็ได้ ใครจะรู้

หากท่านคิดอย่างนี้ ผู้เรียบเรียงขอกราบคารวะท่านงามๆ ณ ที่นี้ ด้วย

ภาพประกอบชุด วัดพระศรีสรรเพชญ์

บรรยายภาพประกอบชุด วัดพระศรีสรรเพชญ์

กรุงศรีอยุธยาสร้างโดยพระเจ้าอู่ทอง (สมเด็จพระรามาธิบดี ที่ ๑) ทำพิธีตั้งเสาหลักเมืองเมื่อปีพุทธศักราช ๑๘๕๓ ทรงสร้างพระที่นั่งต่างๆ ขึ้นด้วยไม้ทั้งหมด เช่น พระที่นั่งไพฑูริย์มหาปราสาท พระที่นั่งไพชยนต์มหาปราสาท และ พระที่นั่งไอศวรรย์มหาปราสาท เมื่อสร้างพระที่นั่งต่างๆ เสร็จแล้ว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดประจำพระนครขึ้นเป็นวัดแรกคือวัดพุทไธสวรรย์ ต่อมาคือวัดป่าแก้ว ปัจจุบันรู้จักกันในนามวัดใหญ่ไชยมงคล

ถึงสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ นับเป็นกษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยาลำดับรัชกาลที่ ๘ ทรงสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์สุพรรณภูมิ หลักฐานบางแห่งเรียกสุพรรณภูมิ ครองกรุงศรีอยุธยาเมื่อปีพุทธศักราช ๑๕๕๑ สวรรคตพุทธศักราช ๒๐๓๑ ทรงครองราชย์ยาวนานถึง ๔๐ ปี

ในสมัยของพระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเขตพระราชวังขึ้นไปทางเหนือจนจรดแม่น้ำลพบุรี และย้ายพระที่นั่งบางองค์ตามขึ้นไป

ส่วนที่เดิมนั้นสร้างเป็นพุทธรูป ซึ่งอยู่ในเขตกำแพงพระราชวังนั่นเอง พระราชทานนามวัดนี้ว่า “วัดพระศรีสรรเพชญ์” แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งสรรเพชญปราสาทขึ้นใหม่ใกล้ๆ กันนั้น ทั้งนี้เพื่อสะดวกแก่การที่จะทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

เมื่อสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถสวรรคตในปีพุทธศักราช ๒๐๓๑ สมเด็จพระบรมราชาซึ่งเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่เสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงพระนามสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ แต่พระองค์มีพระชนมายุสั้น ครองราชย์ได้เพียง ๓ ปี ก็สวรรคตในปีพุทธศักราช ๒๐๓๔

สมเด็จพระเชษฐา พระอนุชาองค์ถัดลงมา เสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงพระนาม สมเด็จพระรามาธิบดี ที่ ๒ ในสมัยของพระองค์ทรงสร้างเจดีย์ใหญ่ขึ้น ๒ องค์ในบริเวณพุทธรูป คือองค์ตะวันออกและองค์กลางเพื่อบรรจุพระอัฐิสมเด็จพระราชาบิดา และพระเชษฐาของพระองค์ สมเด็จพระเชษฐาสวรรคตในปีพุทธศักราช ๒๐๓๒

สมเด็จพระอาทิตย์วงศ์ พระราชโอรสพระองค์ใหญ่ของสมเด็จพระเชษฐา อันประสูติแต่พระอัครมเหสี ที่สืบเชื้อสายมาจากวงศ์พระร่วงแห่งกรุงสุโขทัยขึ้นครองราชย์ทรงพระนาม สมเด็จพระบรมราชาหน่อพุทธางกูร พระองค์ทรงครองราชย์ได้เพียง ๔ ปี ก็สวรรคตด้วยโรคทรพิษ หรือ ในปัจจุบันเรียกว่าโรคฝีดาษเมื่อปีพุทธศักราช ๒๐๓๖

ในรัชกาลนี้ ทรงสร้างเจดีย์ขึ้นมาใหม่อีกองค์หนึ่งถัดมาทางทิศตะวันตก เพื่อบรรจุพระอัฐิสมเด็จพระเชษฐาพระบิดาของพระองค์ เจดีย์สามองค์ที่พงสาวดารบันทึกไว้นั้น ยังปรากฏเรียงกันมาตามเท่าทุกวันนี้ ดังปรากฏที่เห็นในภาพ

ย้อนไปรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดี ที่ ๒ หรือสมเด็จพระเชษฐา ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระวิหารหลวงขึ้นในวัดพระศรีสรรเพชญ์เมื่อปีพุทธศักราช ๒๐๔๒ รุ่งขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๐๔๓ โปรดเกล้าฯ ให้

หล่อพระพุทธรูปขึ้นขนาดใหญ่ไว้ในพระวิหารหลวงนี่องค์หนึ่งสูงถึง ๘ วา ถวายพระนามพระพุทธรูปองค์นี้ว่า “พระศรีสรรเพชญ์” ใช้ทองคำบริสุทธิ์ น้ำหนัก ๒๘๖ ชั่งตีแผ่เป็นแผ่นๆ นำไปหุ้มพระพุทธรูปจนเต็มองค์ พระพุทธรูปองค์นี้ใช้เวลานานนับแต่ปั้นแบบหล่อจนถึงหุ้มทองเสร็จ พระราชพงศาวดารบันทึกไว้ว่า ใช้เวลานานถึง ๓ ปี จึงแล้วเสร็จ เป็นพระพุทธรูปที่ชาวกรุงศรีอยุธยาเคารพนับถือมาก เล่ากันว่าชาวกรุงศรีอยุธยาเมื่อเดินผ่านมาทางวัดพระศรีสรรเพชญ์ จะต้องหันหน้าไปทางวัด แล้วประนมมือไหว้ขอพรทุกคนและทุกครั้งไป

ชาวต่างประเทศที่มาค้าขายในกรุงศรีอยุธยาที่นับถือศาสนาพุทธ เมื่อมาถึงจะพากันมากราบไหว้ขอพรให้สินค้าขายดี และโชคดีเมื่อจะเดินทางกลับบ้าน ถึงแม้ว่าจะเข้าไปกราบไหว้ในพระบรมมหาราชวังไม่ได้ ก็ยังกราบก้นนอกกำแพงวังนั้นแหละ จึงสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชาวกรุงศรีอยุธยามากยิ่งขึ้นไปอีก

พระศรีสรรเพชญ์เป็นพระพุทธรูปคู่กรุงศรีอยุธยามา ๒๖๗ ปี เมื่อถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๓๑๐ กองทัพโจรชาวมอญ ที่พระเจ้าปดุงกษัตริย์พม่าสั่งการอยู่ที่กรุงอังวะ มีรับสั่งให้เข้ามาปล้นทรัพย์สินชาวกรุงศรีอยุธยาให้ได้มากที่สุด ให้คุ้มกับที่ได้ลงทุนเตรียมกองทัพ เดินทางเดินทัพรอนแรมมาไกล และนอกเหนือจากนี้ต้องเสียเวลาล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่ถึงสองปี ต้องทำนาหาเสบียงเลี้ยงกองทัพ สงครามครั้งนี้พระเจ้าปดุงลงทุนสูงมากจึงมีรับสั่งมาทางแม่ทัพว่า หากโจมตีกรุงศรีอยุธยาจนแตกยับเยินได้แล้ว ให้เก็บกวาดสินทรัพย์จับเชลยมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

มิฉะนั้น ผลประกอบการของสงครามครั้งนี้จะขาดทุน

เมื่อทหารโจรชาวมอญเข้ามาในกำแพงเมืองได้แล้ว จึงฆ่าแล้วเผาอย่างบ้าคลั่ง ฆ่าทุกคนที่พบ ฆ่าทุกคนที่หนีไม่ทัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก

หรือท่านผู้เฒ่าแม่พระสงฆ์ก็ถูกทหารโจรพม่าฆ่าทั้งหมัด้าเหลือง จนหน้า
ที่จะฆ่า

เล่าสืบต่อกันมาว่า ทหารพม่าเริ่มกระบวนการหลอกลวงเอาทรัพย์สิน
จากเชลยที่คุมขังไว้ที่ค่ายโพธิ์สามต้น ด้วยการนำตัวเชลยที่เห็นว่าน่าจะ
เป็นผู้มีอันจะกินมาในที่ลับตาคนแล้วหลอกว่าหากบอกที่ซ่อนทรัพย์สินเมื่อ
พาไปจุดแล้วพบจริงตามที่บอกจะปล่อยตัวไป ไม่ต้องไปเป็นเชลยที่กรุง
อังวะ บ้างไม่ยอมบอกก็ทำทารุณต่างๆ จนพิการหรือตายไปเลยก็มี

ทรัพย์สินเงินทองของประชาชนชาวกรุงศรีอยุธยา เครื่องราชูปโภค
อันเป็นสิ่งของมีค่าขนย้ายง่ายจึงไม่มีปัญหา กับพม่าแต่ยังมีทองคำจำนวน
มหาศาลที่หุ้มพระพุทธรูปพระศรีสรรเพชญ์นั้น พม่าสนใจที่จะลอกออก
ได้ง่ายๆ จึงเอาไม้สุมแล้วเผาให้ทองคำละลายแล้วกวาดเอาไป

เมื่อกวาดเก็บของมีค่าจนหมดสิ้นแล้ว พม่าก็เริ่มจุดไฟเผาบ้านเรือน
ราษฎร วัด โบสถ์วิหาร พระที่นั่งต่างๆ ในพระบรมมหาราชวัง พม่าเผา
ทั่วไปทั้งเกาะ เมื่อมองลงมาด้วยสายตานก เกาะกรุงศรีอยุธยาในเวลานั้น
เปรียบเสมือนลูกไฟดวงใหญ่ ท่านผู้เฒ่าผู้แก่เล่าสืบต่อๆ กันมาว่า ไฟนรก
ที่เกาะกรุงศรีอยุธยาครั้งนั้น ทำให้ท้องฟ้าเหนือเกาะมีควันปกคลุมจนมืดมิด
เหมือนเมืองในหมอก สองสามวันต่อมาเมื่อซากศพคน ซากศพสัตว์ที่ล้ม
ตายเริ่มเน่าส่งกลิ่นเหม็นอบอวลไปไกล บนท้องฟ้าเหนือเกาะกรุงศรีอยุธยา
นอกจากจะมีมืดมิดไปด้วยควันสีดำแล้ว ยังคลาดล้าไปด้วยฝูงเงาบินว่อน
เวียนจำนวนมากมายมหาศาล แล้วโฉบลงดิน เมื่อถึงพื้น ทุกตัวจะรีบ
วิ่งไปที่ซากสัตว์เน่า แล้วแย่งกันจิกกินอย่างหิวกระหาย บ้างจิกตีกันเพื่อแย่ง
ซากสัตว์, ซากศพ เป็นคู่ๆ ในที่สุด เกาะกรุงศรีอยุธยาก็เหลือแต่สิ่งปรัก
หักพังเต็มไปด้วยซากศพหลายเดือนต่อมาเมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
เสร็จราชการปราบก๊กต่างๆ ผ่านมาแวะพักแรมคืน รุ่งขึ้นเข้าทรงเล่าพระสุบิน
ให้เหล่าแม่ทัพนายกองฟังว่า เมื่อคืนที่ผ่านมาท่านไม่สามารถหลับได้สนิท

นัก เนื่องจากมีพระวิญญูญาณบูรพมหากษัตริย์มาจับไล่ไม่ให้มาพำนักในบริเวณนี้ จึงมีพระราชดำริปรึกษาแม่ทัพนายกองว่า เจ้าของเดิมเขายังห่วงหาอาลัยพื้นที่เหล่านี้อยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้เราไปหาแหล่งอื่นสร้างบ้านแปงเมืองกันใหม่เถิด กรุงธนบุรีจึงถูกสถาปนาให้เป็นเมืองหลวงของสยามในเวลาต่อมา

นี่คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ประจักษ์พยานที่เป็นซากอาคารหลังถูกเผากระจัดเต็มไปทั่วเกาะ ในขณะที่เราชาวสยามไม่เคยไปรุกรานพม่าเลย ไม่เคยสร้างความเจ็บช้ำให้แก่พม่าเลย สยามเป็นฝ่ายถูกกระทำมาตลอด จนบ้านแตกสาแหรกขาด พลัดถิ่นาคาที่อยู่

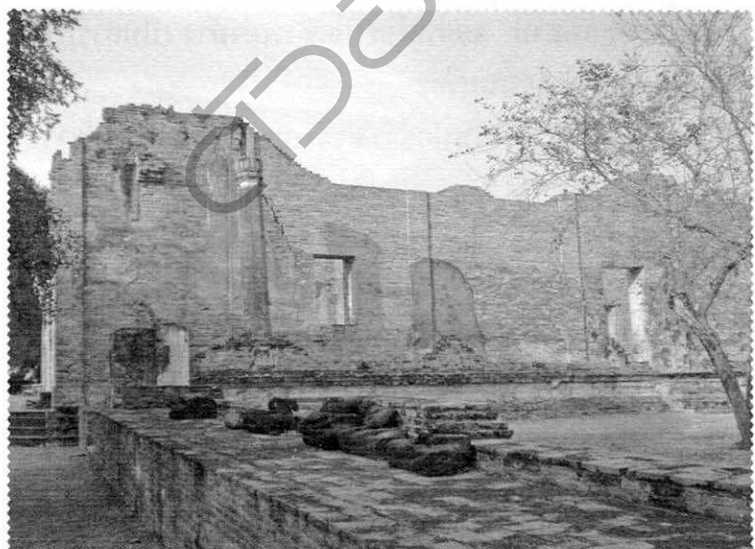
เราที่เป็นรุ่นหลาน, เหลน, โหลนที่บรรพบุรุษถูกพม่ากระทำทารุณในครั้งนั้น ยามเมื่อเห็นสิ่งปรักหักพังที่เกาะกรุงศรีอยุธยา จิตมันตกลูบจืดจางไม่ได้ที่จะกัดคำสาปแช่งพม่าอย่างสาเดเสียเทเสีย เพื่อให้คลายความแค้น

เราที่เป็นลูกหลาน จะกัดคำสาปแช่งพม่าบ้าง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบธรรมต่อพม่ากระนั้นหรือ?

ถามนักวิชาการ ณ ที่นี้หน่อยว่า บรรพบุรุษของท่าน มีใช่ชาวสยามดอกหรือ??

ก่อนนี้เคยเป็นพระอุโบสถที่สวยงามยิ่งเป็นวัดที่กษัตริย์สร้าง
ปัจจุบันเหลือเพียงซากก่ออิฐถือปูนเพียงเท่าที่เห็น

อีกมุมมองหนึ่งของพระอุโบสถ

บรรยายภาพประกอบชุด วัตรახบูรณะ

สมเด็จพระอินทราชา กษัตริย์แห่งราชวงศ์สุวรนภูมิครองกรุงศรีอยุธยาเป็นลำดับที่ ๖ ในปี พ.ศ. ๑๕๔๔ อยู่ในราชสมบัติ ๑๗ ปี สวรรคตในปี พ.ศ. ๑๕๖๑

ที่ป้ายหน้าวัด บรรยายประวัติวัตรახบูรณะไว้ว่า สมเด็จพระอินทราชาสวรรคตในปี พ.ศ. ๑๕๖๑ ทั้งนี้เพราะผู้บรรยาย ยึดถือปีพุทธศักราชในหนังสือพงสาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐฯ ซึ่งต่างจากพระราชพงสาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ๖-๗ ปี โดยประมาณทุกรัชกาล

สมเด็จพระอินทราชา มีพระราชโอรส หรือ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอที่เจริญพระชันษาสูง มีสิทธิ์ขึ้นครองราชย์ได้ในเวลานั้น สามพระองค์ คือ

๑. เจ้าอ้ายพระยา ทรงโปรดฯ ให้ขึ้นไปครองเมืองสุพรรณบุรี
๒. เจ้ายี่พระยา ทรงโปรดฯ ให้ขึ้นไปครองเมืองสรรค์ (ไม่ไกลจากชัยนาทมากนัก)

๓. เจ้าสามพระยา ทรงโปรดฯ ให้ขึ้นไปครองเมืองชัยนาทชั่วคราว เพราะในเวลานั้นเมืองพระพิษณุโลกอันเป็นหัวเมืองฝ่ายเหนือยังไม่ปกติ ดินนัก ต่อมาภายหลังเมื่อเมืองพระพิษณุโลกสงบราบคาบดีแล้ว จึงมีรับสั่งให้เจ้าสามพระยาขึ้นไปปกครอง

เมื่อสมเด็จพระอินทราชาสวรรคตในปี พ.ศ. ๑๕๖๑ นั้น น่าจะสวรรคตด้วยเหตุปัจจุบันทันด่วน โดยที่ยังไม่ได้ตั้งรัชทายาท หรือตั้งรัชทายาทแล้วแต่รัชทายาทถูกแย่งราชสมบัติ ซึ่งยังหาหลักฐานไม่ได้ จะอย่างไรก็ตามพระราชพงสาวดารทุกฉบับ บันทึกไว้ตรงกันว่า

“เจ้าอ้ายพระยา ยกกองทัพมาจากสุพรรณบุรี ตั้งทัพอยู่ที่ตำบลป่ามะพร้าววัดพลับพลาไชย เจ้ายี่พระยา ยกกองทัพมาจากเมืองสรรค์ ตั้งทัพอยู่ที่วัดไชยภูมิ จะเข้าทางตลาดท่าพรหม ช้างคันของนายทัพทั้งสองมาพบ

กันที่สะพานป่าถ่าน เมื่อตกลงกันไม่ได้ สองพี่น้องได้ทำยุทธหัตถีกันอย่าง
ดุเดือด และเป็นเหตุมหัศจรรย์ที่ทั้งสองจ้วงฟันอย่างสุดกำลัง ของ้าวของทั้ง
คู่ถูกที่สำคัญพร้อมๆ กัน จึงสิ้นพระชนม์บนหลังช้างทรงนั้น”

มุขมนตรีจึงไปอัญเชิญเจ้าสามพระยา ที่ในเวลานั้นได้เสด็จขึ้นไป
ครองเมืองพระพิษณุโลกแล้ว ลงมารับราชสมบัติครองกรุงศรีอยุธยา ใน
พระนาม “สมเด็จพระบรมราชาธิราช ที่ ๒” แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัด
ราชบูรณะขึ้นตรงบริเวณที่พระเชษฐาทั้งสองสิ้นพระชนม์ สร้างพระปรารักษ์
ขึ้นในบริเวณวัด เพื่อบรรจุพระบรมอัฐิสมเด็จพระราชบิดารอบพระปรารักษ์
นั้น โปรดฯ ให้สร้างพระเจดีย์ขึ้นสององค์ไม่ห่างกันมากนัก เพื่อบรรจุ
พระอัฐิของพระเชษฐา น่าจะเป็นเจดีย์สององค์ที่เห็นในภาพนี้

ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ เหตุการณ์ครั้งที่กองทัพโจรชาวพม่า บัญชาการ
โดยพระเจ้ามังระกษัตริย์พม่าแห่งราชวงศ์อลองพญา พระองค์ประทับสั่ง
การอยู่ที่กรุงอังวะ ทรงมีพระประสงค์จะหาทรัพย์สินจับเชลยเป็นกำไร หาก
เห็นว่าไทยเข้มแข็งก็ให้ถอยทัพกลับ จึงมีรับสั่งให้เนเมียวสีหบดีแม่ทัพ
ใหญ่ฝ่ายเหนือคุมทัพยกลงมาจากเมืองเชียงใหม่ มังมหานรธาแม่ทัพใหญ่
คุมพลฝ่ายใต้ยกเข้ามาทางเมืองทวาย แล้วให้เข้ามาล้อมเกาะกรุงศรีอยุธยา
ให้จงได้ สงครามครั้งนี้กรุงอังวะลงทุนสูงมาก ดังนั้น ระหว่างเดินทัพมา
นั้นให้เข้าปล้นทุกเมืองที่ผ่าน เพื่อเก็บทรัพย์สินเงินทองแล้วส่งกลับกรุง
อังวะ ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้เพื่อผลกำไรสูงสุด ทรงรับสั่งอย่างหนัก
แน่นแก่แม่ทัพทั้งสองว่า

สงครามครั้งนี้ มิใช่เพื่อพระเกียรติยศหรือต้องการแผ่พระบรม-
เดชานุภาพ แต่เป็นสงครามเพื่อการค้าเพื่อความมั่งคั่งในทรัพย์สินเงินทอง
ในท้องพระคลังของพม่าเท่านั้น

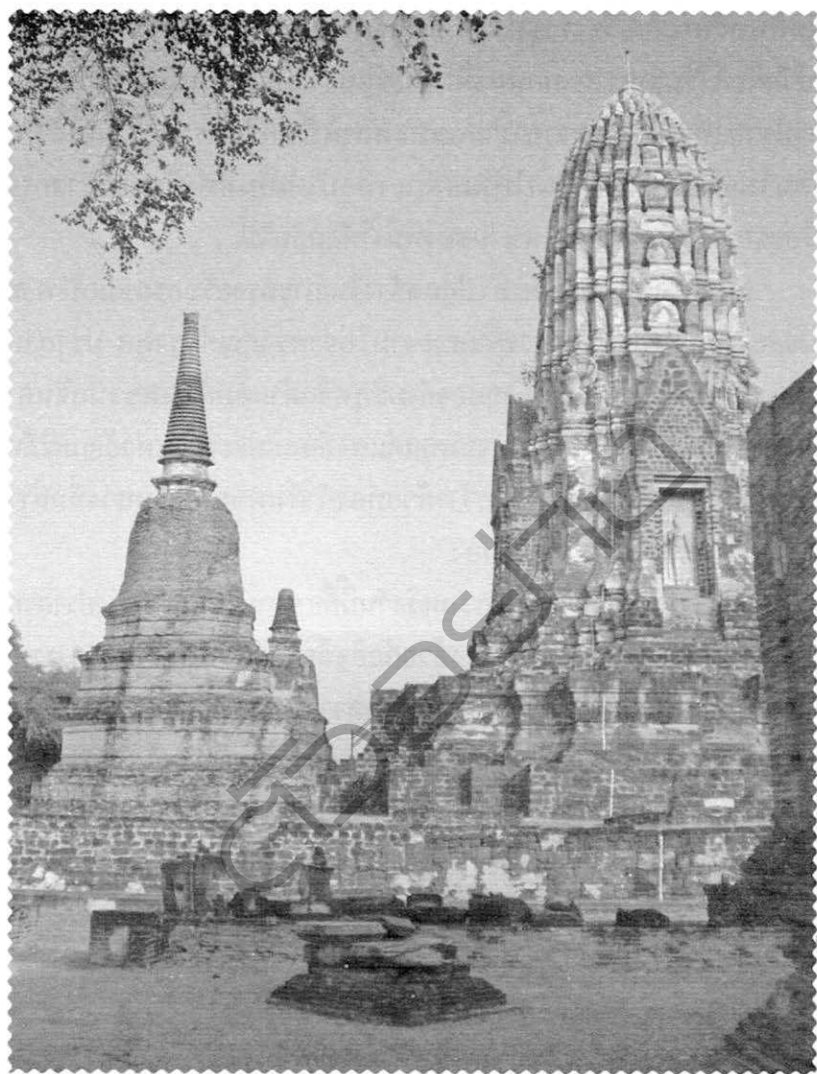
ดังนั้น ต้องปล้นแล้วกวาดเก็บทรัพย์สินทุกเมืองที่ผ่าน โดยมีวัตถุประสงค์
หลักพุ่งเป้าไปที่เกาะกรุงศรีอยุธยา ต้องเข้าปล้นให้ได้ เมื่อกวาด

เก็บสินทรัพย์แลเครื่องราชูปโภค สินทรัพย์ขุนนาง คหบดี ประชาชนทั่วไป ที่เก็บไว้ในเคหะสถานและที่ฝังดินซ่อนไว้เมื่อได้จนหมดสิ้นแล้ว ให้เผาปราสาทราชวัง วัดวาอาราม เคหะสถานบ้านเรือนราษฎรทุกหลังคาเรือนในเกาะกรุงศรีอยุธยาให้หมดสิ้น เพื่อมิให้เป็นที่พักอาศัยของชาวกรุงศรีอยุธยา อันจะเป็นเสี้ยนหนามของพม่าได้อีกต่อไป

สมมุติว่า พมามีได้เผาสั่งปลุกสร้างในเกาะกรุงศรีอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ทุกวันนี้เมืองหลวงอันสวยงามโอ้อ่าทรงคุณค่าสูงสุด ปราสาทราชวังล้วนประดับตกแต่งด้วยทองคำบริสุทธิ์แต่งแต้มด้วยเพชรนิลจินดา อันหาค่ามิได้มองไปทางไหนจะพบแต่แสงสีและประกายแห่งอัญมณีลือลือไสยา ประจุมหานครแห่งนี้สร้างด้วยทองคำฝังเพชร เมืองหลวงที่กล่าวมานี้คือ กรุงศรีอยุธยาของเราเอง

แต่นั้นเป็นเพียงความฝัน ความจริงวันนี้คือซากปรักหักพังของปราสาทราชวัง วัดวาอาราม ที่มีโครงสร้างด้วยก่ออิฐถือปูน ส่วนหลังคาอาคารทุกหลังที่เป็นไม้นั้น ถูกโจรชาวพม่าเผาจนวอดวายหมดสิ้น หากกรุงศรีอยุธยาไม่ถูกเผาในครั้งนั้น และที่ถกเถียงกันมากอยู่ในเวลานี้ว่า ศูนย์กลางแห่งอาณาจักรสุวรรณภูมิอยู่ไหนใด?

จึงกล้าพูดได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่า ศูนย์กลางแห่งอาณาจักรสุวรรณภูมิอยู่ที่กรุงศรีอยุธยาของเราเอง

พระปรารักษ์ในภาพ เจ้าสามพระยาสร้างขึ้น
เพื่อบรรจุพระบรมอัฐิสมเด็จพระราชบิดาของพระองค์
คือสมเด็จพระอินทราชา
ส่วนเจดีย์ ๒ องค์ในภาพ บรรจุพระอัฐิของพระเชษฐาทั้งสอง

ภูมิหลังชนชาติไทย

ในหนังสือประชุมพงสาวดาร เล่มที่ ๑๔ ภาคที่ ๒๒-๒๕ องค์การ
คำของครูสุภา ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในภาคคำนำ ภาคที่ ๒๒ สมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ บรรยายไว้ว่า

“...เดิมทีเดียตั้งแต่ราว พ.ศ. ๕๐๐ พวกชนชาติไทยตั้งต้นอพยพ
มาแต่แดนเดิมของตน คือบริเวณที่เป็นประเทศจีนฝ่ายใต้ทุกวันนี้ มีมณฑล
สунหน่าและมณฑลกุยจิ๋วเป็นต้นมา เทียบหาที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่เป็นอิสระ
ทางดินแดนข้างทิศตะวันตก มาตั้งเป็นบ้านเป็นเมืองขึ้นหลายแห่ง ครั้น
จำเนียรกาลนานมาก็เกิดแค้นแค้นไทยขึ้นโดยลำดับเป็นหลาย
อาณาเขตด้วยกัน ข้างตอนเหนือต่อแดนจีนเรียกว่า อาณาเขตสิบสองเจ้า
ไทย ต่อไปทางทิศตะวันตกเรียกว่า อาณาเขตสิบสองปันนา ต่อมาเมื่อไทย
มีกำลังมากขึ้นก็ขยายอาณาเขตออกไป

พวกหนึ่ง ไปตั้งบ้านเมืองอันได้นามปรากฏในชั้นหลังสืบต่อมาว่า
สิบเก้าเจ้าฟ้า อยู่ทางลุ่มแม่น้ำสาละวินต่อแดนพม่า ไทยพวกนี้ได้นามว่า
ไทยใหญ่ หรือที่ไทยภาคกลางเรียกว่า เงี้ยว

ไทยอีกพวกหนึ่ง เรียกว่า **ไทยน้อย** ขยายอาณาเขตลงมาทางลุ่มแม่น้ำโขงข้างทิศใต้ มาตั้งบ้านเมืองขึ้นเป็นสองอาณาจักร

ฝั่งตะวันออกแม่น้ำโขง เรียกว่า **ล้านช้าง** อาณาเขตหนึ่ง

ฝั่งตะวันตกแม่น้ำโขง เรียกว่า **ล้านนา** อีกอาณาจักรหนึ่ง (มณฑลพายัพ)

ต่อมา ไทยน้อย ในอาณาจักรล้านนาเข้มแข็งขึ้น จนปราบปรามพวกขอมลงมาทางใต้ จนได้เป็นใหญ่ในสยามประเทศเมื่อราว พ.ศ. ๑๘๐๐ จึงสร้างอาณาจักรสุโขทัยขึ้น ส่วนพวกไทยน้อยที่ตั้งอยู่ในอาณาจักรล้านช้างนั้น ก็ขยายแดนออกไปทางทิศตะวันออก จนต่อแดนพวกจาม (คือแดนญวนในปัจจุบันนี้) คืออาณาจักรสิบสองจุไทย เมื่อขยายแดนออกไปทางทิศใต้แล้วได้ตั้งกรุงกษัตริย์ขึ้น เรียกว่า **กรุงศรีสัตนาคนหุต** เอาเมืองเซาเป็นราชธานี (ในชั้นหลังเมืองเซาเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองหลวงพระบาง) ราชละเอยดที่เมืองลาวแตกแยกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งมีเมืองหลวงพระบางเป็นเมืองหลวง อีกฝ่ายหนึ่งไปตั้งเมืองล้านช้างเป็นเมืองหลวง ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองเวียงจันทน์ มีราชละเอยดในบทต่อไป

ไทยน้อยในอาณาจักรล้านนาเป็นเชื้อพระวงศ์พระเจ้าพรมคือพระเจ้าชัยศิริ ได้ครองเมืองฝาง (อ.ฝาง จ.เชียงใหม่) หนีเข้าศึกจากเมืองพม่าลงมาทางใต้พบเมืองร้าง ชื่อเมืองแปบ อยู่ในแขวงเมืองกำแพงเพชร จึงบูรณะขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า **เมืองไตรตรึงษ์**

ตำนานต่างๆ เกี่ยวกับพระเจ้าอู่ทองนั้นสับสนมาก แต่พระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๑ หน้า ๑๕ สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ มีพระวินิจฉัยว่า พระเจ้าอู่ทองสืบเชื้อสายมาจาก

การสงครามเหมือนการค้าชนิดหนึ่งที่ต้องลงทุนเป็นเบื้องต้น
จึงต้องมีผลกำไรในเบื้องปลาย

ด้วยวัตถุประสงค์นี้ เมื่อปล้น ฆ่า จนหน้าใจแล้ว

จึงเผากรุงศรีอยุธยาเสียจนราบเรียบเป็นหน้ากลอง

สร้างความเจ็บปวดลุ่มลึกให้แก่ชาวสยาม

ยากที่จะลืมเลือนหายไปกับกาลเวลา เห็นสิ่งปรักหักพังของปราสาทราชวัง

วัดวาอารามใหญ่น้อยในเกาะกรุงศรีอยุธยาครั้งใด ก็ให้กุมแค้นขึ้นมาทันที

สยามเสียกรุงทั้งสองครั้ง เพราะคนสยามไม่เป็นสามัคคี

และมีบางคนขายชาติ

เหตุไทม์กำลังเผากรุงศรีอยุธยา

หอสมุดแห่งชาติ
นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า